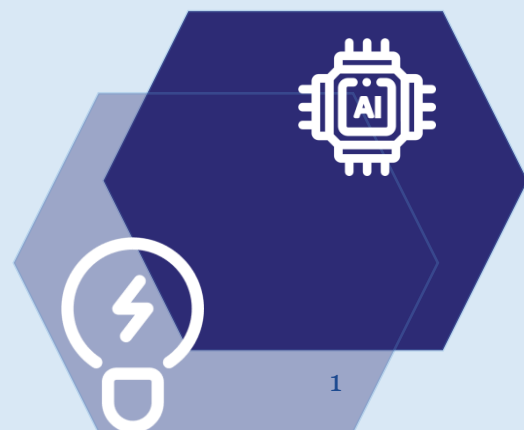

PLAN DE REFORMĂ

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

2025 - 2028

CUPRINS

Cuprins	3
Introducere	4
Obiective de reformă 2025-2028	9
Anexa 1 - Plan implementare al măsurilor de reformă ANAF 2025-2028	23

INTRODUCERE

Digitalizarea sistemului fiscal reprezintă un fenomen vizibil cu implicații în domeniul economic, cu o evoluție rapidă ce crează noi oportunități pentru mediul de afaceri, în relațiile comerciale și facilitează interacțiunea cu instituțiile publice. În acest context redefinirea proceselor și folosirea tehnologiei devin acțiuni primordiale în cadrul organizațiilor, fiind luați în considerare o serie de factori determinanți, precum: transmiterea, recepționarea și analizarea în timp real a datelor, procesarea unor volume mari de informație, introducerea de noi servicii în spațiul public care să aducă plus valoare în activitatea mediului de afaceri.

Trendul conform căruia economiile și companiile se digitalizează din ce în ce mai mult este unul susținut, ceea ce semnifică faptul că persoanele fizice și juridice își schimbă modul și mediul de lucru, modul în care achiziționează și livrează bunuri și servicii și modul în care stochează și transferă date și informații.

Rolul transformării digitale în cadrul administrației fiscale este de a facilita conformarea fiscală, pentru ca aceasta să fie și mai puțin costisitoare pentru contribuabili.

Accelerarea procesului de reformă în administrația fiscală este dată de necesitatea de a asigura un mediu favorabil dezvoltării economice sustenabile, dar și de dorința de a implementa bunele practici internaționale pentru continuarea modernizării ANAF.

Reforma ambițioasă pe care ANAF și-a propus-o necesită un management eficient al proiectelor și inițiativelor, având în vedere, în special, amploarea și impactul reformelor prevăzute în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Planul de reformă încorporează măsuri ce au în vedere diminuarea efortului de conformare al contribuabililor în îndeplinirea obligațiilor fiscale. Acțiunile întreprinse de ANAF vizează dezvoltarea serviciilor digitale, automatizarea și simplificarea proceselor de administrare fiscală, precum și asigurarea unor servicii moderne către contribuabili, către comunitate.

Activități ale procesului de reformă sunt susținute prin intermediul PNRR, document strategic ce stabilește prioritățile de investiții și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană. PNRR reprezintă atât o modalitate de a finanța

investițiile necesare, cât și un cadru structurat de a gestiona și monitoriza implementarea proiectelor propuse în timp util.

Progresele înregistrate în implementarea accelerată a unei agende ambițioase de reforme la nivelul ANAF au fost recunoscute atât în cadrul misiunilor de asistență tehnică efectuate de către instituțiile internaționale de profil, cât și în cadrul evaluării TADAT din anul 2023¹. În egală măsură, aceste evoluții vor constitui fundamentul viitoarelor eforturi de modernizare ale Agenției, fiind reliefate anumite domenii de activitate unde continuarea dezvoltării este necesară pentru a atinge o transformare durabilă și profundă.

Scopul prezentului Plan este de a crea o foaie de parcurs la nivel înalt, care să cuprindă reformele semnificative ce vor fi implementate la nivelul ANAF în perioada 2025-2028. Integrarea și asumarea reformelor în interiorul administrației fiscale va permite pe de o parte o colaborare eficientă între departamentele implicate, iar pe de altă parte monitorizarea rezultatelor pentru a oferi managementului superior o imagine de ansamblu asupra stadiului implementării măsurilor de reformă.

Documentul abordează reformele cu efect transformator și nu cuprinde activitățile care vizează îmbunătățirea proceselor de activitate existente, în conformitate cu recomandările instituțiilor internaționale de profil. Având în vedere necesitatea corelării planurilor multi-anuale, reformele propuse sprijină obiectivele strategice din Planul Strategic 2025-2028 adoptat de către Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Reformele finalizate în perioada 2021-2024

- ✓ **Implementarea SAF-T (Declarația D406) la scară largă** - Introducerea fișierului standard de audit fiscal pentru raportarea automată și detaliată a datelor fiscale de către contribuabilii mari și mijlocii, pentru a crește transparența și eficiența inspecțiilor fiscale.
- ✓ **Sistemul RO e-Factura** - Digitalizarea completă a facturilor emise în tranzacțiile dintre companii (B2B) și cu instituții publice (B2G).
- ✓ **Implementarea decontului precompletat RO e-TVA** și a modalității de valorificare a datelor și informațiilor din Sistemul informatic național RO e-TVA.
- ✓ **Sistemul RO e-Transport și RO e-Sigiliu** - Sisteme naționale pentru monitorizarea transporturilor de bunuri cu risc fiscal pe teritoriul României, destinate prevenirii evaziunii fiscale prin trasabilitatea extinsă a mărfurilor.

¹ TADAT - Instrumentul de evaluare și diagnostic al administrației fiscale

- ✓ **Conectarea caselor de marcat la sistemul informatic al ANAF**, prin intermediul cărora se colectează informații despre tranzacții în timp real.
- ✓ **Sistemului informatic One Stop Shop (OSS)** - regim special de TVA: Sistemul a devenit operațional în anul 2021, proiectul vizând implementarea pachetului TVA privind comerțul electronic, în conformitate cu reglementările la nivel comunitar.
- ✓ **Operaționalizarea Planului comun de acțiune al ANAF și al Inspecției Muncii** pentru prevenirea și limitarea fenomenului de evaziune a muncii la gri/la negru.
- ✓ **Îmbunătățirea cadrului legislativ specific privind persoanele fizice cu averi mari (PFAM)** prin care au fost reglementate: definiția PFAM, modalitatea de stabilire/estimare a averii, definirea grupurilor PFAM (grup/grup extins).
- ✓ **Dezvoltarea unui model alternativ de calcul al decalajului fiscal al TVA**, descompus pe sectoare economice relevante, cu sprijinul Departamentului de Afaceri Fiscale din cadrul Fondului Monetar Internațional.
- ✓ **Introducerea Notificării de conformare**, document prin care organul de inspecție fiscală transmite riscurile fiscale identificate contribuabililor/plătitorilor prezumtivi a fi selectați pentru efectuarea inspecției fiscale, în scopul reanalizării situației fiscale și a îndeplinirii obligațiilor fiscale conform prevederilor legale sau clarificării riscurilor fiscale notificate, după caz;
- ✓ **Efectuarea de acțiuni de verificare documentară**, care constau în realizarea unei analize de coerență a situației fiscale a contribuabilului/plătitorului, pe baza documentelor existente în dosarul fiscal al contribuabilului/plătitorului, precum și pe baza oricăror informații și documente transmise de terți sau deținute de organul fiscal, care au relevanță pentru determinarea situației fiscale.
- ✓ **Reconceptualizarea domeniului de control fiscal** și introducerea competenței naționale de efectuare a controalelor fiscale.
- ✓ **Aprobarea subclaselor de risc fiscal dezvoltate din clasele principale de risc** prevăzute în Codul de procedură fiscală, precum și a procedurii de stabilire a claselor/subclaselor de risc fiscal ale contribuabililor.
- ✓ **Reorganizarea structurii de coordonare control fiscal din cadrul Agenției** prin înființarea a trei structuri pentru a răspunde cerințelor internaționale de eficiență și specializare, prin divizarea activității pe unități operaționale astfel: a) proceduri și programare control fiscal; b) prețuri de transfer și acorduri de preț în avans și c) coordonarea combaterii erodării bazei impozabile.

Reforme viitoare 2025-2028

Principalele linii de acțiune pentru reformele ce vor fi întreprinse în perioada 2025-2028 se referă la realizarea măsurilor prevăzute ca partea a Planului Național de Redresare și Reziliență și a proiectelor de digitalizare aferente, reproiectarea proceselor de business, precum și dezvoltarea serviciilor oferite contribuabililor.

A. Cea mai importantă linie de acțiune vizează implementarea unui sistem integrat de management al riscurilor fiscale.

Prin intermediul *Sistemului de gestionare a contribuabililor* va fi implementat sistemul informatic care va centraliza aplicațiile utilizate la nivelul organelor fiscale competente în administrarea contribuabililor.

Prin proiectul **Big Data** va fi implementată o platformă complexă prin care vor fi integrate și valorificate în termeni operaționali și analitici volume mari de date, atât interne, cât și din surse terțe.

Realizarea unui Hub Financiar este o măsură recent adoptată de Guvern ce are în vedere crearea unui "hub informatic" al finanțelor publice la nivel național prin implementarea unei infrastructuri hardware și software omogene, moderne, sustenabile și optimizate tehnico-financiar la nivelul Ministerului Finanțelor, bazată pe implementarea unei infrastructuri de tip "Cloud" în sectorul public, astfel încât aceasta să fie funcțională cu un înalt grad de securitate și disponibilitate, care să colecteze, gestioneze și să pună la dispoziția tuturor factorilor interesați informații fiabile, validate și actualizate.

Acțiuni generale de prevenire și combatere a evaziunii fiscale

În scopul prevenirii și combaterii evaziunii fiscale, ANAF continuă procesul de operaționalizare a managementului riscului de neconformare fiscală printr-o serie de măsuri:

- dezvoltarea unor planuri de acțiune și de conformare pentru fiecare tip de impozit;
- actualizarea permanentă a registrului riscurilor în urma analizării schimbărilor intervenite în cadrul economico-social;
- segmentarea contribuabililor pe baza de risc fiscal;
- dezvoltarea de proiecte pilot de conformare voluntară pe sectoarele și categoriile de contribuabili cu risc fiscal;
- creșterea volumului de informații disponibile pe platformele on-line în vederea identificării comportamentelor fiscale neconforme și aplicarea unor măsuri țintite, la contribuabilii cu risc fiscal ridicat.

La finalul implementării proiectelor din această zonă, va fi disponibil registrul electronic al riscurilor fiscale, iar analiza de risc va fi realizată unitar, la nivel central, pentru toate structurile de control fiscal.

B. A doua mare linie de acțiune are în vedere consolidarea serviciilor pentru contribuabili cu rezultate directe în creșterea conformării voluntare. Printre cele mai importante măsuri, exemplificăm:

- extinderea interacțiunii video prin achiziționarea, personalizarea și implementarea unei platforme video care să permită organizarea în regim securizat de întâlniri între funcționarii fiscali și contribuabili;
- implementarea Chatbot și integrarea acestuia cu portalul ANAF și soluția de Contact-Center a ANAF;
- crearea unui mecanism de co-design al serviciilor la dispoziția contribuabililor, un mecanism de transparență și colaborare care va urma bunele practici internaționale în materie;
- crearea unei platforme on-line pentru valorificarea bunurilor imobile și a celor mobile de o valoare semnificativă.

Efortul de implementare a măsurilor de reformă și a proiectelor de digitalizare este și va fi unul important, atât pentru Agenție cât și pentru Ministerul Finanțelor, element ce impune o mobilizare constantă și semnificativă pentru următorii ani. Viitorul administrației fiscale și eficientizarea colectării veniturilor bugetare pe termen lung depind în mod direct de atingerea rezultatelor așteptate.

Documentul ce conține Agenda reformelor reprezintă un instrument menit să sprijine colaborarea între direcțiile de specialitate, să ofere o imagine clară asupra progreselor prin efectuarea unei monitorizări periodice și informarea managementului superior cu privire la stadiul modernizării Agenției. ANAF își propune astfel creșterea eficienței și eficacității pentru a îndeplini țintele de colectare stabilite de Guvern, de a diminua decalajul fiscal în domeniul TVA, precum și pentru a îmbunătăți gradul de încredere al populației.

Reforme propuse reprezintă oportunități de impulsione, într-un mod proactiv, a gradului de conformare fiscală în rândul contribuabililor, de a construi o interacțiune digitală dintre ANAF și contribuabili și de a proteja interesele naționale prin combaterea evaziunii și fraudei fiscale.

1. ASIGURAREA DE SERVICII MODERNE CĂTRE CONTRIBUABILI ȘI COMUNITATE

M1. Implementarea proiectului „Dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice) actuale, prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi - e-Services ANAF

Consolidarea capacității de colectare a veniturilor este unul dintre pilonii de bază în implementarea recomandărilor specifice de țară în domeniul fiscal-bugetar. Acest scop poate fi atins în primul rând prin creșterea gradului de conformare voluntară a contribuabililor, cea mai eficientă și mai puțin costisitoare cale pentru atingerea țintelor de colectare. Dezvoltarea serviciilor electronice va conduce, în egală măsură, la reducerea costurilor de conformare pentru contribuabili (povara administrativă) și de administrare (costul colectării pentru administrația fiscală).

Furnizarea de servicii la distanță și, implicit, migrarea contribuabililor către mediul electronic constituie deziderate deja asumate ale administrației fiscale.

În acest context, ANAF vizează în continuare dezvoltarea serviciilor pentru contribuabili și de noi funcționalități specifice serviciilor puse la dispoziție în prezent, la distanță, pentru a schimba interacțiunea administrației fiscale cu contribuabilii, asigurând în același timp asistență și alternative acolo unde accesul la internet și tehnologii este limitat.

În prezent ANAF are în derulare proiectul „Dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice) actuale, prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi - e-Services ANAF”, asumat prin PNRR ce are ca obiectiv creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin extinderea serviciilor digitale și a oferirii de noi servicii.

Ca și rezultat, prin implementarea acestui proiect, Agenția și-a propus reducerea interacțiunii ”față în față” cu contribuabilii, ca urmare a extinderii serviciilor digitale și a oferirii de servicii contribuabililor, inclusiv asigurarea incluziunii digitale a contribuabililor prin:

M1.1 Extinderea interacțiunii video online prin achiziționarea, customizarea și implementarea unei platforme video care să permită organizarea în regim securizat de întâlniri între funcționarii fiscali și contribuabili

ANAF are în vedere extinderea comunicării în mediul on-line pentru interacțiunea la distanță personalizată (video). Astfel, Agenția vizează extinderea comunicării

video și în alte zone de interacțiune cu contribuabilii, cum ar fi discuții, audieri, întâlniri ale contribuabililor cu structurile de control, antifraudă etc.

M1.2 Implementarea Chatbot și integrarea acestuia cu portalul și soluția de Contact-center a ANAF

Prin intermediul Contact-Center-ului a fost creat un număr de telefon unic, la nivel național, prin care contribuabilii să beneficieze de diverse servicii în vederea îndeplinirii obligațiilor fiscale și asigurarea disponibilității unei game extinse de informații oferite acestora la distanță. În acest context se urmărește achiziționarea și implementarea Chatbot, serviciu ce va fi integrat cu canalele de furnizare a serviciilor disponibile Agenției, respectiv portalul ANAF și Contact-Center.

Implementarea Chatbot va permite Agenției oferirea de informații contribuabililor în mod automat, nefiind necesară realizarea unei interacțiuni umane între contribuabili și agenții Contact Center, fără însă a elimina posibilitatea contribuabililor de a lua legătura cu un agent atunci când Chatbot nu poate oferi răspuns la solicitarea primită de la contribuabil.

M1.3 Extinderea gamei de servicii oferite contribuabililor prin intermediul Contact-center-ului

În contextul în care comportamentul contribuabililor se schimbă, gama de servicii oferite de ANAF contribuabililor este analizată în mod corespunzător la nivelul organizației. În acest context, ANAF cercetează preferințele utilizatorilor, luând în considerare și datele oferite de instituții precum INS și ANCOM. Gama de servicii oferite contribuabililor este în continuă analiză astfel încât Contact-center să devină o platformă care să ofere servicii diversificate utilizatorilor.

M2. Introducerea unor noi mecanisme și instrumente în design-ul serviciilor pentru contribuabili

Design-ul serviciilor pentru contribuabili este un proces complex ce presupune utilizarea informațiilor cunoscute de către administrația fiscală cu privire la contribuabili și serviciile ce trebuie/pot fi utilizate de către aceștia, nevoile și așteptările acestora, posibilitățile lor și implicarea directă și nemijlocită a contribuabililor în design-ul viitoarelor servicii sau îmbunătățirea celor existente.

Comunicarea și consultarea interdepartamentală sunt elemente importante în activitatea Agenției, astfel este necesară standardizarea procesului de abordare a creării de servicii pentru contribuabili. Prin implementarea proiectului „*Introducerea unor noi mecanisme și instrumente în design-ul serviciilor pentru contribuabili*”, ANAF are în vedere crearea unui mecanism consultativ cu privire la

serviciile oferite contribuabililor, cu scopul de a eficientiza și simplifica interacțiunea contribuabililor cu administrația fiscală, prin acoperirea nevoilor acestora, concomitent cu dezvoltarea de noi servicii ca urmare a unei înțelegeri profunde asupra nevoilor lor reale. Astfel, Agenția își propune consolidarea capacității de analiză și valorificare a datelor și informațiilor colectate din partea contribuabililor prin:

- Dezvoltarea unei soluții informatice care să colecteze, analizeze și valorifice informațiile relevante, disponibile la nivelul ANAF, pentru crearea de servicii adaptate nevoilor contribuabililor;
- Dezvoltarea capacității ANAF privind consultările publice, derularea sondajelor și interpretarea datelor.

2. REDUCEREA DECALAJULUI FISCAL

M3. Continuarea implementării unui proces structurat de analiză a riscurilor de neconformare fiscală pentru toate impozitele de bază, segmentele de contribuabili și sectoarele economice majore

Managementul Agenției a depus eforturi constante și permanente în vederea perfecționării sistemului de analiză de risc pentru toate segmentele de contribuabili în scopul detectării cazurilor de nedeclarare/subdeclarare a veniturilor obținute de aceștia. În acest scop, demersurile deja întreprinse își vor găsi și pe viitor susținerea punând accentul pe identificarea, actualizarea și completarea analizei de risc cu noi surse de date și indicatori de risc fiscal. În cadrul procesului de analiză de risc, definitorie va fi valorificarea informațiilor obținute ca urmare a reacțiilor contribuabililor la notificările de conformare transmise, precum și ca urmare a derulării acțiunilor de control fiscal și a informațiilor rezultate din inspecțiile fiscale realizate la persoanele juridice de către structurile de inspecție fiscală/de control antifraudă fiscală.

ANAF derulează, în prezent, activități de colectare de informații pentru analiza mediului de afaceri, în vederea identificării riscurilor de neconformare fiscală, dar acestea nu sunt suficient de cuprinzătoare. Datele obținute din surse externe provin de la bănci, Autoritatea Vamală Română, Oficiul Registrului Comerțului, Inspecția Muncii, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate și Registrul Auto Român, iar analiza pentru determinarea riscurilor efectuată în baza datelor externe este limitată.

În perioada post-pandemică, au fost efectuate studii pe diferite industrii, de ex. platformele de comerț online, produsele de sănătate. Totodată, a fost efectuată o cercetare a economiei informale pentru identificarea riscurilor asociate cu impozitul pe venitul personal și a fost elaborată o *Strategie multianuală pentru perioada 2023-2025 de creștere a conformării voluntare în domeniul impozitului pe venitul persoanelor fizice*. S-au efectuat, de asemenea, analize ale deficitului de încasare la TVA.

Pentru a continua implementarea unui proces structurat de analiză a riscurilor de neconformare fiscală este necesară analiza factorilor care influențează comportamentul contribuabililor, crearea unui proces structurat de evaluare a riscurilor pentru a identifica, a evalua și a prioritiza riscurile de neconformare pentru toate impozitele principale. Au fost realizate unele progrese în ceea ce privește evaluarea riscurilor asociate cu impozitul pe venit (persoane fizice), folosind în mare parte cadrul OCDE de evaluare a riscurilor. Evaluarea TADAT a relevat faptul că este necesară gestionarea riscurilor asociate tipurilor de impozite principale și celor patru obligații principale de conformare.

M4. Dezvoltarea unui sistem complex de monitorizare a tendințelor, riscurilor și comportamentului în ceea ce privește conformarea în domeniul impozitului pe venit

Completarea analizei decalajului fiscal cu analiza atitudinii față de conformare:

- Realizarea anuală de studii bazate pe sondaje cu privire la conduita fiscală și la percepția contribuabililor față de conformare;
- Corelarea studiilor comportamentale cu datele rezultate din analiza decalajului pentru a obține o perspectivă de ansamblu a zonelor cu risc de conformare la impozitul pe venit;
- Publicarea rezultatelor sondajelor privind feedback-ul și atitudinea contribuabililor pentru mai multă transparență;
- Realizarea unui studiu bazat pe o cercetare experimentală pentru identificarea profilului de risc și comportamental al contribuabililor (pe cât posibil, în parteneriat cu mediul academic).

M5. Crearea cadrului procedural și de susținere pentru realizarea, implementarea și utilizarea managementului integrat de risc

Această măsură de reformă are ca scop crearea cadrului procedural și de susținere pentru realizarea, implementarea și utilizarea managementului integrat de risc la nivelul administrației fiscale, de către toate funcțiile administrației pentru crearea

unui sistem de identificare, planificare, evaluare și adaptare a activităților în procesul de administrare fiscală, în funcție de riscurile fiscale identificate (permanent actualizate).

M6. Simplificarea raportării operațiunilor economice prin operaționalizarea decontului precompletat RO e-TVA

Obiectivele implementării *Decontului precompletat RO e-TVA* și a modalității de valorificare a datelor și informațiilor din Sistemul informatic național RO e-TVA sunt:

- reducerea decalajului fiscal în domeniul TVA rezultat din estimările macroeconomice realizate la nivel național și implicit încadrarea în țintele asumate de România prin jaloanele PNRR;
- creșterea gradului de conformare voluntară care să conducă la asigurarea încasării sumelor din TVA la bugetul de stat general consolidat;
- reducerea impactului evaziunii fiscale rezultate din activitățile economice ilicite desfășurate de contribuabili, respectiv din modul de evidențiere și înregistrare a operațiunilor impozabile specifice TVA-ului;
- consolidarea capacității instituționale a ANAF de colectare a impozitelor și taxelor prin implementarea unor proiecte de digitalizare.

Decontul precompletat RO e-TVA conține date și informații privind operațiunile economice declarate de către persoanele impozabile și transmise în sistemele informatice ale MF și ANAF, respectiv:

- Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura;
- Sistemul național RO e-Transport;
- Sistemul național RO e-Sigiliu;
- Sistemul informatic național RO e-SAF-T;
- Sistemul informatic național RO e-Case de marcat electronice;
- sistemul informatic integral vamal;
- alte sisteme informatice proprii ale MF.

M7. Dezvoltarea și rafinarea algoritmilor ce vor fi utilizați în vederea identificării sistematice a activităților de fraudă și evaziune fiscală în domeniul TVA

Majoritatea administrațiilor fiscale utilizează instrumente analitice, precum și o gamă de tehnici și indicatori pentru identificarea riscurilor și evaluarea

semnificației acestora. Deși ANAF deține un depozit de date care oferă fundamentul activității analitice, pentru optimizarea utilizării datelor este nevoie de introducerea automatizării evaluării riscurilor prin dezvoltarea algoritmilor și a filtrelor de riscuri. Acest lucru va fi posibil prin:

- **Implementarea unui mecanism de detectare timpurie a fraudelor TVA asociate cu achizițiile intracomunitare, tranzitele și tranzacțiile interne.** Consolidarea capacității instituționale a ANAF prin implementarea unui instrument de monitorizare în timp real a transporturilor la nivelul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care să permită depistarea achizițiilor de bunuri efectuate de către persoanele impozabile clasificate drept persoane cu risc fiscal ridicat. Mecanismul de detectare timpurie a fraudei TVA implementat la controlul la frontieră, va permite ANAF să dețină o imagine de ansamblu reală a tranzacțiilor transfrontaliere, folosind sistemul informatic Ro e-Transport ca instrument digital de monitorizare pentru detectarea transporturilor fără documente adecvate sau achiziții efectuate de persoanele impozabile clasificate ca având risc fiscal ridicat.
- **Utilizarea e-Sealing și a platformei de Big data (analytics)** care vor permite analiza în timp real atât a datelor structurate, cât și a celor nestructurate, cu scopul de a obține alerte timpurii de risc și de a crește eficiența controalelor fiscale.
- **Implementarea instrumentelor analitice bazate pe indicatori fiabili pentru a aborda deficitul de TVA** folosind un modul antifraudă pentru analiza și identificarea tranzacțiilor suspecte de fraudă MTIC. Reducerea decalajului de TVA sporește sustenabilitatea fiscală, iar implementarea instrumentelor informatice utilizate în investigațiile antifraudă contribuie, de asemenea, la o tranziție digitală echitabilă. Evaluarea riscului va accesa datele din modulele antifraudă pentru analiza și identificarea tranzacțiilor suspecte de fraudă carusel - CARUSEL, INDFISC, TRANSPRISC, COMRISC și RORISC.

Necesitatea acestor măsuri derivă din faptul că aproximativ 15% din decalajul fiscal este generat de fraudă, inclusiv de fraudă intracomunitară.

M8. Identificarea contribuabililor care activează în cadrul economiei digitale și nu își indeplinesc obligațiile fiscale

Pentru a sprijini aceste eforturi, au fost implementate în legislația națională prevederile Directivei DAC-7 privind economia digitală, având ca scop principal raportarea către autoritățile fiscale a veniturilor nedeclarate obținute prin platforme online, pentru a calcula impozitele aferente. Orice persoană fizică sau

juridică care activează pe o platformă digitală pentru a închiria bunuri imobile, rezidențiale sau comerciale, mijloace de transport, spații de parcare, pentru a vinde bunuri sau pentru a oferi servicii, va fi inclusă în sfera de raportare. Astfel, operatorii de platforme digitale vor avea obligația de raporta către ANAF informații despre vânzătorii activi pe platformele lor. Raportarea rezultatelor și beneficiilor ale implementării DAC 7 va sprijini managementul superior în luarea unor decizii informate.

Toate statele membre ale UE și-au exprimat sprijinul pentru o reformă a normelor internaționale de impozitare a profiturilor întreprinderilor multinaționale, atât în calitate de membri ai Cadrului incluziv, cât și în cadrul Consiliului ECOFIN și al Consiliului European. Declarația din octombrie 2021 a Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS prevede o soluție bazată pe doi piloni.

Pilonul unu constă în norme și mecanisme care vor permite realocarea drepturilor de impozitare între jurisdicțiile în care cele mai mari și mai profitabile grupuri multinaționale dețin o cotă de piață și obțin profit.

Pilonul doi cuprinde, în esență, norme privind impozitarea efectivă minimă a celor mai mari grupuri multinaționale, menite să reducă posibilitățile de erodare a bazei impozabile și de transfer al profiturilor. Pilonul urmărește, de asemenea, să asigure plata ratei minime globale a impozitului pe profit, stabilită de comun acord la 15%.

M9. Implementarea de Programe educativ-preventive în rândul contribuabililor și a viitorilor contribuabili cu privire la taxe, impozite și felul în care acestea le influențează viețile

Educația fiscală este considerată o componentă importantă a educației financiare, fiind menită să îmbunătățească nivelul de educație a copiilor, adolescenților, tinerilor, adulților în ceea ce privește sistemul taxelor și impozitelor, să-i ajute să conștientizeze importanța îndeplinirii obligațiilor fiscale către stat. Totodată, educarea timpurie a viitorilor contribuabili pentru conformarea fiscală voluntară trebuie să fie percepută în primul rând ca o atitudine corectă, în care plata taxelor este atât o obligație legală, cât și un act de civism. Pentru aceasta este nevoie de promovarea culturii fiscale, crearea unei culturi a conformării voluntare, în care plata impozitelor este esențială pentru viața socială și comunitate și, nu în ultimul rând, un demers de construire a încrederii în administrația fiscală. Inițiativele de educare a contribuabililor servesc ca instrument pentru a ajuta la încurajarea actualilor și viitorilor contribuabili de a respecta legislația în vigoare, a explica

rolul taxelor și impozitelor în societate și a determina conformarea, respectiv plata voluntară - practici ce construiesc moralul fiscal la nivelul societății.

Agencia își propune promovarea culturii civice fiscale în care conformarea fiscală voluntară să fie percepută drept o atitudine corectă, în care plata taxelor este atât o obligație legală, cât și un act de responsabilitate socială. ANAF își concentrează eforturile pentru creșterea gradului de conformare, iar studiile efectuate arată că, pe termen lung, pentru îndeplinirea acestui deziderat este necesară educație fiscală timpurie și continuă. Vor fi abordate subiecte precum rolul și importanța ANAF în societate, dezvoltarea României pe baza taxelor colectate, serviciile electronice oferite de ANAF prin intermediul cărora contribuabilii își pot îndeplini obligațiile fiscale.

În acest context, ANAF continuă desfășurarea de campanii de informare și conștientizare dedicate contribuabililor actuali cât și viitorilor contribuabili.

3. MODERNIZAREA ORGANIZAȚIEI

M10. Constituirea Comitetului de audit public intern (CAPI) la nivelul Agenției

Pe lângă DGAPI, se va înființa CAPI, ca organism consultativ, pentru a acționa în vederea definirii strategiei și îmbunătățirea activității de audit intern din cadrul ANAF.

Noul sistem de guvernare va permite o mai bună supervizare a procesului de audit intern și va integra feedback-ul de la părțile interesate și implicate, permițând astfel îmbunătățirea proceselor și procedurilor.

M11. Crearea unei raportări unitare cu privire la principalele reforme și inițiative de dezvoltare la nivelul Agenției (proiecte de digitalizare, proiecte de re-design a proceselor de lucru în zonele cheie ale administrării fiscale, proiecte de modernizare derulate cu instituții financiare de profil etc.)

Definitivarea unei raportări unitare la nivelul Serviciului pentru Reformă, cu sprijinul direcțiilor de specialitate, care să ofere lunar o privire de ansamblu asupra principalelor reforme și inițiative de dezvoltare din cadrul ANAF într-un mod integrat, pentru a informa managementul superior al Agenției și pentru a furniza date și informații pentru punctajele elaborate în sprijinul vizitelor de lucru ale Fondului Monetar Internațional.

M12. Dezvoltarea unui nou design organizațional în vederea sprijinirii angajaților, proceselor și evoluției tehnologice prin:

- documentarea situației actuale și prefigurarea schimbărilor necesare;
- efectuarea de analize și cercetări privind bunele practici internaționale pentru a defini schimbările organizaționale necesare care să asigure sustenabilitatea proiectelor finanțate prin PNRR și luarea deciziilor viitoare bazate pe risc;
- utilizarea acestor analize pentru a dezvolta un nou design organizațional;
- alinierea celor patru componente cheie: obiectivele strategice, structura organizațională, resursele umane și cultura organizațională.

M13. Susținerea măsurilor de reformă cu resurse umane competente și bine pregătite

- efectuarea unei planificări strategice a resurselor umane, cu un accent sporit pe specializarea, abilitățile și recrutarea forței de muncă și conceperea, dezvoltarea de strategii și de planuri pentru a pregăti forța de muncă a viitorului;
- crearea unui sistem de management al învățării și dezvoltării care să sprijine obiectivele strategice ale ANAF prin formarea de angajați cu o bază solidă de cunoștințe, calificați și implicați în atingerea obiectivelor propuse;
- formarea unei echipe de angajați de înaltă performanță, cu accent pe capabilitate/expertiză și consolidarea independenței și raționamentului profesional;
- crearea unui sistem de valori fundamentale în domeniul fiscal, bazat pe atitudini, comportamente, atașamente, așteptări și aspirații, prin implementarea unei culturi organizaționale la care să adere personalul Agenției.

4. TRANSFORMAREA DIGITALĂ

M14. Identificarea oportunităților de utilizare a inteligenței artificiale (învățarea automată, analiza datelor, deep learning etc.)

Utilizând bunele practici internaționale, ANAF își îndreaptă atenția către adoptarea inteligenței artificiale pentru a îmbunătăți colectarea taxelor, conformarea voluntară și combaterea evaziunii fiscale, demers întreprins de alte

administrații fiscale de referință la nivel internațional. Unele administrații fiscale demonstrează capabilități avansate și viziune strategică, în timp ce altele se află în stadiile incipiente ale transformării folosind inteligența artificială, în contextul unei percepții diferite asupra semnificației acestui concept.

Folosirea inteligenței artificiale și a altor tehnologii moderne, conștientizând capacitatea acestora de a analiza rapid și precis volume mari de date, depind în mare măsură de finalizarea celor mai importante două proiecte de digitalizare asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), respectiv SFERA și BIG Data. Odată cu dezvoltarea tehnologiei, luarea automată a deciziilor va juca un rol proeminent în procesul decizional pentru a ține pasul cu evoluțiile în domeniul privat. Automatizarea are ca principal beneficiu eficientizarea luării deciziilor, identificând corelații ascunse, tendințe, activități suspecte, factori de decalaj fiscal sau alți indicatori de risc care nu pot fi detectați prin activitatea umană obișnuită.

În contextul Strategiei Naționale în domeniul inteligenței artificiale, având la bază studiile privind dezvoltarea soluțiilor IA la nivelul Statelor Membre, se impune aplicarea Strategiei în domenii specifice de activitate și elaborarea de documente sectoriale care să reglementeze astfel de dezvoltări. Astfel, ANAF are obligația de a determina sfera de aplicabilitate a instrumentelor și modelelor de inteligență artificială în domeniul administrării fiscale. Strategia IA adoptată la nivelul Secretariatului General al Guvernului reprezintă un document cheie în fundamentarea finanțărilor europene dedicate implementării tehnologiilor de ultimă generație și va avea un impact semnificativ în toate aspectele vieții, în societatea și economia națională.

M15. Tranziția către un sistem de tip Big Data pentru a maximiza utilizarea informațiilor fiscale și pentru a sprijini procesele decizionale pe toate palierele organizaționale al Agenției

Proiectul Big Data are ca scop implementarea unei platforme complexe prin care vor fi integrate și valorificate în termeni operaționali și analitici volume mari de date, atât interne, cât și din surse terțe.

M16. Îmbunătățirea relației și fluidizarea schimbului de informații dintre sectorul public, cetățeni și mediul de afaceri, inclusiv prin crearea unui depozit de date și de business intelligence

Sistemul de gestionare a contribuabililor este inclus în Planul Național de Redresare și Reziliență, fiind în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice.

M17. Digitalizarea și transformarea procesului de evaluare și valorificare a bunurilor imobile și mobile cu o valoare semnificativă și monitorizarea beneficiilor

Agencia își propune să implementeze un serviciu care să fie dezvoltat în mediu digital și care vizează realizarea unei platforme on-line de licitații pentru executarea silită și valorificarea bunurilor imobile și a celor mobile de valoare semnificativă, intrate în proprietatea privată a statului sau sechestrate în procedura de executare silită. Principala funcționalitate a platformei informatice o constituie însăși facilitarea organizării de licitații online ca modalitate de valorificare a bunurilor, activitate care în prezent se desfășoară într-un mod neinformatizat.

Operaționalizarea acestei platforme va asigura funcționalitatea unui nou serviciu disponibil la nivel național și în timp real (un acces facil la derularea procedurilor specifice și cu costuri semnificativ reduse) și va permite, totodată, eficientizarea activității de valorificare a bunurilor intrate în proprietatea privată a statului și a celor sechestrate în procedura de executare silită (atât în materie civilă, cât și penală), prin automatizarea proceselor interne de activitate.

Astfel, prin implementarea proiectului „Digitalizarea activității de valorificare - Informatizarea și eficientizarea activității de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului și a bunurilor sechestrate în activitatea de executare silită a creanțelor bugetare”, ANAF urmărește să digitalizeze activitatea de valorificare a bunurilor intrate în proprietatea privată a statului și a activității de valorificare a bunurilor sechestrate în materie penală sau fiscală care să vizeze întregul proces asigurând trasabilitatea bunurilor și a documentelor de la inițierea procedurilor și până la finalul lor.

Obiectivele specifice ale proiectului în plan operațional:

- consolidarea activității de colectare a veniturilor la bugetul general consolidat prin creșterea gradului de recuperare a creanțelor bugetare (prejudiciilor) sau a creanțelor fiscale (impozite și taxe datorate) în activitatea de executare silită;
- creșterea vizibilității bunurilor intrate în proprietatea privată a statului sau sechestrate în procedura de executare silită, în materie penală și fiscală, oferite la vânzare de către ANAF, urmare a promovării acestora, prin publicarea în mediul on-line încă dinaintea organizării licitațiilor on-line a bunurilor în cauză și a caracteristicilor tehnice și comerciale ale acestora;

- creșterea numărului de aplicanți/ofertanți și a procesului concurențial datorat lărgirii ariei de adresabilitate.

M18. Implementarea sistemului informatic "Case management" de gestionare a activității din domeniul juridic

Un suport deosebit de important în îndeplinirea atribuțiilor ANAF este asigurat de activitatea din domeniul juridic, care asigură apărarea intereselor ANAF și ale statului român în cadrul instanțelor de judecată, precum și în fața altor autorități/organisme de drept public sau privat și reprezintă garanția legalității actelor juridice ce angajează răspunderea instituției.

Potrivit specificului activității juridice, volumul de lucru de la nivelul structurilor cu astfel de atribuții este deosebit de mare, fiind instrumentate anual în medie 100.000 de dosare, cât și în privința avizării pentru legalitate a actelor juridice, fiind analizate anual în medie 120.000 de acte/documente. Mai mult decât atât, majoritatea lucrărilor presupun ieșiri și intrări multiple, astfel că volumul efectiv de lucru este mult mai mare.

În condițiile unei activități caracterizată de un volum deosebit de mare al documentațiilor de lucru, toate structurile cu atribuții juridice din cadrul ANAF se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește gestionarea și raportarea lucrărilor, astfel că a fost identificată necesitatea digitalizării activității juridice prin dezvoltarea unui sistem informatic dedicat acestei activități, care să poată oferi o imagine de ansamblu conducerii pentru luarea unor decizii informate și prin care să poată fi generate situații/raportări în funcție de diverse criterii/nevoi, soluție recomandată a fi implementată și în cadrul diverselor misiuni de control/proiecte care s-au desfășurat la nivelul ANAF-DGJ.

Date fiind specificul activității juridice de la nivelul ANAF, precum și diversitatea și mai ales, nivelul de detalii cerut prin numeroasele solicitări de raportări/situații venite din partea echipelor de audit/control și din partea unor instituții internaționale, precum și a informațiilor solicitate de către structurile de specialitate de la nivelul ANAF, ca urmare a întrebărilor/interpelărilor formulate de către senatori/deputați sau de către presă, de cele mai multe ori, structurile juridice se află în imposibilitatea de a da curs solicitărilor, centralizarea informațiilor respective nefiind posibilă într-un orizont de timp rezonabil și fără blocarea activității juridice.

Astfel că, pentru a permite o cât mai bună adaptare la nevoile reale, s-a constatat necesitatea ca digitalizarea activității juridice să se realizeze printr-un sistem informatic dedicat, dezvoltat special pentru necesitățile existente în practică,

acesta urmând să fie realizat prin proiectul "Dezvoltarea și implementarea sistemului informatic de gestionare a activității din domeniul juridic de la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală - aparat propriu și structuri subordonate ale acesteia și al Autorității Vamale Române", parte a PNRR.

M19. Implementarea sistemului informatic SME-SS "Schema specială de TVA pentru întreprinderile mici"

Implementarea regimului special instituit la nivelul Uniunii Europene în scopul monitorizării acordării scutirii de la plata TVA pentru întreprinderi mici care nu sunt stabilite în statele membre unde se datorează TVA, în baza legislației primare stabilite de MF și participarea la dezvoltarea sistemului informatic.

- Noul regim aplicabil de la 1 ianuarie 2025 permite IM să-și desfășoare activitățile în întreaga UE cu sarcini administrative reduse, facilitând creșterea economică și operațiunile transfrontaliere.
- Oferă posibilitatea întreprinderilor mici eligibile, angajate în comerțul transfrontalier, să beneficieze de scutirea de la plata TVA în alte state membre, decât cele în care au reședința fiscală, în aceleași condiții ca întreprinderile mici din statele membre de destinație.
- Nu este necesară înregistrarea în scopuri de TVA, în statul/statele membru/membre de scutire (NU se poate deduce TVA).
- Costurile totale de conformare cu care se confruntă întreprinderile mici pentru a respecta obligațiile în materie de TVA se estimează a fi reduse cu 18% anual.
- Oportunitate de dezvoltare a întreprinderilor mici la nivel european, preconizându-se că până în anul 2025 numărul de consumatori UE care participă la comerțul electronic va fi de aproximativ 569 de milioane.

Rezultate operaționale vizate ale sistemului informatic SME-SS "Schema specială de TVA pentru întreprinderile mici":

- un nou sistem informatic dezvoltat conform cerințelor UE și nevoilor naționale;
- elaborarea, publicarea și actualizarea după caz a reglementărilor procedurale pentru aplicarea regimului special de TVA pentru întreprinderi mici, formularele/documentele utilizate pentru aplicarea acestui regim, precum și instrucțiunile de completare a acestora, urmează a fi elaborate de către direcțiile de specialitate ale ANAF, în funcție de modul în care prevederile Directivei (UE) 2020/285 a Consiliului vor fi transpuse în legislația fiscală

națională primară;

- reducerea birocrăției și crearea condițiilor de concurență echitabile pentru întreprinderile mici, indiferent de locul în care acestea sunt stabilite în UE, prin proceduri simplificate în ceea ce privește înregistrarea și raportarea.

M20. Implementarea unei Politicii de Securitate a Informațiilor (PSI) și a diferitelor politici legate de Sistemul de Management al Securității Informațiilor (SMSI) specifice ANAF

Agencia își propune consolidarea capacității de aplicare a managementului securității informațiilor în concordanță cu standardele OCDE de management al securității și confidențialității informațiilor la nivelul statelor membre. În acest sens, la inițiativa Unității de management al informației (UMI), a fost elaborat și va fi implementat proiectul „Consolidarea capacității ANAF de aplicare a managementului securității informațiilor” prin care se are în vedere pe de o parte, îndeplinirea recomandărilor OECD din perspectiva aspectelor ce privesc Agenția, iar pe de altă parte, asigurarea cadrului necesar pentru aplicarea managementului securității informațiilor la nivelul ANAF.

ANEXA 1 - PLAN DE IMPLEMENTARE AL MĂSURILOR DE REFORMĂ 2025-2028

OBIECTIVE / MĂSURI DE REFORMĂ		Coordonator/Structură implicată
1	ASIGURAREA DE SERVICII MODERNE CĂTRE CONTRIBUABILI ȘI COMUNITATE	
M1	Implementarea proiectului „Dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice) actuale, prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi - e-Services ANAF	Structură implicată DGASC
	M1.1 Extinderea interacțiunii video online prin achiziționarea, customizarea și implementarea unei platforme video care să permită organizarea în regim securizat de întâlniri între funcționarii fiscali și contribuabili	
	M1.2 Implementarea Chatbot și integrarea acestuia cu portalul și soluția de Contact-center a ANAF	
	M1.3 Extinderea gamei de servicii oferite contribuabililor prin intermediul Contact-center-ului	
M2	Introducerea unor noi mecanisme și instrumente în design-ul serviciilor pentru contribuabili	Structură implicată DGRICP
2	REDUCEREA DECALAJULUI FISCAL	
M3	Continuarea implementării unui proces structurat de analiză a riscurilor de neconformare fiscală pentru toate impozitele de bază, segmentele de contribuabili și sectoarele economice majore	Structură implicată DGMR
M4	Dezvoltarea unui sistem complex de monitorizare a tendințelor, riscurilor și comportamentului în ceea ce privește conformarea în domeniul impozitului pe venit	Structuri implicate DGMR DGCVPF
M5	Crearea cadrului procedural și de susținere pentru realizarea, implementarea și utilizarea managementului integrat de risc	Structură implicată DGMR
M6	Simplificarea raportării operațiunilor economice prin operaționalizarea decontului precompletat RO e-TVA	Coordonator Vicepreședinte, coordonator al activității de colectare Vicepreședinte, coordonator al activității de control Structură implicată UMI
M7	Dezvoltarea și rafinarea algoritmilor ce vor fi utilizați în vederea identificării sistematice a activităților de fraudă și evaziune fiscală în domeniul TVA Acest lucru va fi posibil prin: - Implementarea unui mecanism de detectare timpurie a fraudelor TVA asociate cu achizițiile intracomunitare, tranzitele și tranzacțiile interne - Utilizarea e-Sealing și a platformei de big data (analytics) - Implementarea instrumentelor analitice bazate pe indicatori fiabili pentru a aborda deficitul de TVA	Structură implicată DGAF DGMR
M8	Identificarea contribuabililor care activează în cadrul economiei digitale și nu își îndeplinesc obligațiile fiscale	Coordonator Vicepreședinte, coordonator al activității de control Structură implicată DGAF

M9	Implementarea de Programe educativ-preventive în rândul contribuabililor și a viitorilor contribuabili cu privire la taxe, impozite și felul în care acestea le influențează viețile	Structuri implicate DGASC SCRPM
3	MODERNIZAREA ORGANIZAȚIEI	
M10	Constituirea Comitetului de audit public intern (CAPI) la nivelul Agenției	Structură implicată DGAPI
M11	Crearea unei raportări unitare cu privire la principalele reforme și inițiative de dezvoltare la nivelul Agenției (proiecte de digitalizare, proiecte de re-design a proceselor de lucru în zonele cheie ale administrării fiscale, proiecte de modernizare derulate cu instituții financiare de profil etc.)	Structură implicată DGSMP
M12	Dezvoltarea unui nou design organizațional în vederea sprijinirii angajaților, proceselor și evoluției tehnologice prin: - documentarea situației actuale și prefigurarea schimbărilor necesare - efectuarea de analize și cercetări privind bunele practici internaționale pentru a determina schimbările organizaționale necesare în vederea implementării rezultatelor proiectelor finalizate prin PNRR și luarea deciziilor viitoare bazate pe risc - utilizarea acestor analize pentru a dezvolta un nou design organizațional	Coordonator DGORU Structuri implicate DGSMP UMI DGRICP
M13	Susținerea măsurilor de reformă cu resurse umane competente și bine pregătite	Structură implicată DGORU - Școala de fiscalitate
4	TRANSFORMAREA DIGITALĂ	
M14	Identificarea oportunităților de utilizare a inteligenței artificiale (învățarea automată, analiza datelor, deep learning etc.), pentru a îmbunătăți serviciile pentru contribuabili	Responsabilitate generală ANAF
M15	Tranziția către un sistem de tip Big Data pentru a maximiza utilizarea informațiilor fiscale și pentru a sprijini procesele decizionale pe toate palierele organizaționale al Agenției	Structură implicată DGMR
M16	Îmbunătățirea relației și fluidizarea schimbului de informații dintre sectorul public, cetățeni și mediul de afaceri, inclusiv prin crearea unui depozit de date și de business intelligence (<i>Sistemul de gestionare a contribuabililor</i>)	Structuri implicate DGMVS DGRCCB DGPAV UMI
M17	Digitalizarea și transformarea procesului de evaluare și valorificare a bunurilor imobile și mobile cu o valoare semnificativă și monitorizarea beneficiilor	Structură implicată DGESCS
M18	Implementarea sistemului informatic "Case management" de gestionare a activității din domeniul juridic	Coordonator DGJ Structuri implicate Structuri juridice subordonate ANAF UMI DGRICP DGORU
M19	Implementarea sistemului informatic SME-SS "Schema specială de TVA pentru întreprinderile mici"	Structură implicată UMI
M20	Implementarea unei Politicii de Securitate a Informațiilor (PSI) și a diferitelor politici legate de Sistemul de Management al Securității Informațiilor (SMSI) specifice ANAF	Structură implicată UMI

